

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.
 Főfizetési pénzek póstantalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr. árral kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyházas petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegjű minden egyes beiktatásért 30 krajczár.

A nyilttérben:

minden négyházas garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötésben levő hirdető-irodák, elő-
 szétünk, vagy a gyakori hirdetői tetemes díj
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A köziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
 Köziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.

— vasárnap reggel. —

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba
 (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
 A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Szent István napján.

Tegnap ünnepelte Szent István napját Magyarország. Közös nemzeti ünnepe ez minden magyarnak.

Nemzeti ünnepeknek az a közös vonásuk, hogy mellőzve a szertartásos formákat, az egész nemzet ünnepe gyanánt szerepelnek, Szent István napja is a nemzeti ünnepek közé tartozik és bár a kereszténység egyik leghősiesebb előharcosa volt a király, kinek emlékét e napon ünnepeljük, mégis távol áll a felekezeti jellegétől ez a nap, mely minden magyar embert arra emlékeztet, hogy a nemzet első koronás királya, Szent István volt az, aki a kulturális haladás alapját megvetette e hazában.

Szent István királyt egy eszme lelkesítette, czélul tűzvén ki magának Magyarország állami és nemzeti konsolidációját. És ezt a czélt el is érte. Az ő uralkodása alatt lépett Magyarország amaz európai népcsaládok közé, kik államot képezve a civilizáció menhelyévé lettek.

Európának szüksége volt Magyarországra államigazgatóra, mert ezzel erős gátat épített a kelet barbár népeinek beözönlése ellen. Magyarország évszázadokon át hiven teljesítette ezt az európai missiót és ezzel nagy érdemeket szerzett magának a civilizáció terjesztése körül.

De a mellett, hogy európai feladatot kellett megoldania, saját népe haladásáról is gondoskodott. Szt. István király áldásos uralkodása alatt lőnek megalapítva azok az intézmények, melyek a további fejlődés kiindulási pontjai lettek. És a mai emelkedett helyzetet, melyet mi az európai népek közt elfoglalunk, elsősorban azoknak az intézményeknek köszönhetjük, melyek Szent István teremtő erejében bírnak létük alapokat. És midőn a ma-

gyar nép e napon ezrivel zárandokol a fővárosba, a szent király emlékének megünneplésére, akkor ebben olyan hazafias fényt látunk, mely biztositókat nyújt az iránt, hogy a magyar nép a kegyelet érzelmeit soha sem fogja szem elől téveszteni, és hogy méltán számíthat nemzetének örök hála-jára, aki a nemzet jótévedője volt.

A budai vártemplomban, ahol Szt. István napján az ország minden vidékéről megjelentek a honfiak, isteni tisztelet volt és ima száll az égre ezek ajkáról, dicsőítve a nagy királyt, aki Magyarország államigazgatóját megalapította. Az a kéz, amelyet a templomban őriznek és amelyet a nép riadó lelkesedése közt az ország főpapja az ünnepi díszmenetben körülhordoz, sok jót tett az országnak. A dicső kar megküzdött a nehézségekkel, melyek eléje tornyosultak. De végre mégis győzött e kar és még ma is élvezzük az akkori diadalok gyümölcsét.

Magyarország népe leborul nagy királyának dicső emléke előtt és hállával gondol az ősök küzdelmeire, akik vérükkel szerezték meg a diadalt, melyet a civilizáció aratott a szellemi sötétség fölött.

Szent István ünnepe e diadalnak emléknapja és azért nélkülözi a felekezeti jelleg kizárólagosságát. Szent István napja nem katolikus, hanem nemzeti ünnep, melyet minden magyar ember tartozik hazafiasan megülni.

Hajlékot a testi nevelés ügyének.

II.

A különböző idők nevelési rendszerei mindig kénytelenek voltak hódolni az illető kor általános életkövetelményeinek, intézményei szellemének. Ma, midőn a gyakorlatiasság korát éljük, a nevelő-oktatásnak czéljai ki-

Hős Koháry s vagy ötszáz vitéznek
 Eleste volt a győzelmi bér.

Zsarnok idők sötét éjszakája
 Lassan lassan, eltűnedezett
 S a szabadság fényes napvilága
 Ragyogott fel e hű nemzetnek.

Letűntek már mind a hős vitézek,
 Kik egykor lakóid valának
 Letűntek ők s letűnt régi fényed,
 Hajdan híres, — most elhagyott lak!

De mégsem vagy elhagyatva védkép:
 Eljár hozzád nem egy magyar szív,
 Kit az ősök iránti szent érzés,
 A kegyelet — olykor idehív.

Sebő János.

Rejtett sebek.

(Folytatás.)

Te voltál fénylő napja kietlen életnek, te bontogattad ki szivemben az első szerelem fesleni kezdő bimbóját, te benned kedveltem meg az életet, melyet azelőtt kevésbé becsültem. A te ragyogó szemeid mutatták meg nekem a mennyországot, a te mosolyod adta lelkembe a reményt, hogy én annak a mennyországnak még lakója leszek. Te voltál, a ki fölemeltél magasra, ismeretlen világok légkörébe, hogy aztán annál nagyobb essem. Fénylő napom te benned hanyatlott alá életem egéről; te küldted a feslő bimbóra észak zordon viharát, megfagyasztottad szirmaid, letépted, szétszór-

tüzésében ama meghivatkozott vonzó-erő folytán mindenekelőtt arra kell megfelelnie, hogy melyik ismeret ér legtöbbet? S midőn így az ismeretek viszonylagos értékét latolgatják, a válaszadásban arra az eredményre jutottak, hogy azoknak a képességeknek kell a legtöbb fontosságot tulajdonítani, amelyek ugy az egyes ember, mint az egész nemzet s végső határaiban az egyetemes emberiség életelveinek megállapítására befolyással bírnak. Ez az a mit a neveléstől mindjárt az első lapon megkövetel a gyakorlati irányzatú századvég.

Családban, iskolában s mindenütt, hol az ifjuság nevelését irányítják, tudva tudatlanul ennek az elvnek hódolnak a nevelők, az emberek. Mindenütt azt tartják fő életkérdésnek, hogy melyek azok a tehetségek, a melyek szerint cselekvésünket az élet minden viszonyai s körülményei közt helyesen irányozhatjuk, egy szóval hogyan folytathatunk a kor szelleme által tökéletesnek minősített életet.

Igy elismerik mindenütt, hogy azok az ismeretek a legfontosabbak, melyek a leendő embert az önfentartásra, a megélhetési mód biztosítására, egyházi- és társadalmi hivatásának betöltésére s az ezek közben szeke-rén jó csomó gondot huzó életnek kelle-messé tételére képesítik.

Nem is volna iskola az, melyben ezeket az életre előkészítő elveket egyetemességükben ne tisztelnék.

Mivel azonban a kor anyanyelvű irányzata az a bizonyos meghivatkozott szeke-teret leginkább a kenyérkeresetet megkönnyítő ismeretek ösvényein járhatja s ehhez képest az ifjuság közös nevelőházait igen korán pályaválasztó iskolákká alakítja át: a felsorolt elvek megvalósítása köré csoportosuló u. n. iskolai tantárgyakat nem mindenütt részesítik egyenlő figyelem- és tiszteletben.

Bármily csalogató e tér, hol kimutathatnánk, hogy melyik iskolafaj, melyik el-soroltuk követelményével szemben engedé-keny egy másiknak az előnyére: ezuttal az okszerű nevelésnek csak egyik oldalát, föl-

lad leveleit . . . Te loptad el ajkaimról a mosolyt, te sajtoltad össze a szivemet s tetted a könyvek kiapadhatlan forrásává. Te üztél ki álmódott menyországomból, te változtattad kopárrá, kietlenné életemet, hogy soha, soha se tudjak többé örülni semminek. Lépteimet is te irányítád, hogy tévelyegve bolyongjak utatlan utakon, mignem elérek oda, a honnan nincs többé visszatérés . . . De én azért még most is szeretlek téged, te édes, te kedves, te gyötörve boldogító felejthetetlen augsyalom!

Husz év óta hordozom már a nehéz keresztet, melyet kezembe adtál; nem bírom tovább, terhe alatt kimerültem, össze-roskadtam, — pedig még csak 44 éves vagyok.

Emlékszel-e fiatal koromra? Emlékszel-e az „athleta-bálra,“ a hol megismerkedtünk egymással? Ugy-e, milyen életerős, épkedélyű ifju voltam én akkor? Mennyit enyeltünk, mennyit táncoltunk világos-virradtig. Azt a kotillont, a mit akkor tűztél a mellemre, még most is őröm. Kedves záloga volt az egy csalfa reménynek, mely megsemmisült, egy bohó ábrándnak, mely szétfoszlott, el-enyészett . . .

Akkor álltam életpályám kezdetén; tanulmányaimat bevégeztem, szabad voltam, mint a madár. Atyám átadta dusan jöve-delmező gyógyszer-tárát, vele együtt összes birtokát, hogy legyen önálló, gazdálkodjam a magam kezére. Az a kis major, ott a szomszéd falu határában, olyan volt, mint egy paradicsom-kert; a közepén emelkedő magas épületet százados fák öveztek, me-

vetett tárgyunknál fogva ezuttal bennünket mindenekelőtt és legközelebről érdeklő ügyet az önfentartásra képesítést fogjuk kellő vilá-gításba helyezni.

Az élet alapja a létezés, hozzátehetjük kellemes létezés.

Hogy összes értelmi és erkölcsi értékünk ne csak másoknak, de magunkra nézve is egy folyton jövedelmező tőkét képezzen s hogy még előbb azok kellőképpen kifejlőd-hessenek bennünk, kezdjük belátni, miként ehhez legelső kellék gyanánt ép és egész-séges test kell, melynek alapján derekas legyen az ember állati oldala. Kezdjük be-látni, hogy a világban való boldogulás nem is annyira az ismeretekről, mint sokkal inkább a testi erőttől függ. A legjobb érznek, a legökéletesebb erkölcsnek sem vehetni igaz hasznát, ha nincs hozzá kellő életerő, mely azokat működésben tartsa. Ennélfogva meglehetősen balga eljárásnak minősíthetjük, ha a lelki, az értelemi boldogságot a test boldogsága árán kívánja valaki megszerezni; ha a fejet teletömő ismeretnyújtás verseny-terén, mi egyébre sem tekintve rohanunk a gyermekek nevelésével. E véleményben az u. n. csoda-gyermekekhez kötött várakozá-soknak gyakori felsülése eléggé megerősít-het mindnyájunkat. Ugy látszik tehát, hogy a minden áron az értelem pallérozását sür-gető, a merő emlékezet lomtárát töltőgető nevelési rendszerrel szemben azok az isko-lák tesznek helyesen, akik felismerik annak a mondanak az igazságát, hogy a nevelés egyik titka ebben a mondasban tetőz: „mi-ként vesztegessük el bölcsen az időt!“

Az értelmi követelmények alatt roskadó gyermek-ifjura ezen bölcs idővesztegetés so-rán különösen megbecsülendő a testgyakor-lás s a mit ezen fogalom alatt ma már min-den egészséges nézetű tanító ért. Bizonyára nem túloz az, a ki ezektől egyuttal a lelki erőket is szellőztető testi ügyességektől — bátran úgy mondhatnánk, hogy ismeretekről — úgy az egyes embernek, mint kihatásai-ban az egész nemzetnek boldogságát várja.

Ha ezeket a nemcsak papíron szép el-

lyeknek zöld koronái közül büszkén nyul-tak fölfelé a csillogó tornyocskák. A fala-kat és a terraszt virágfolyondárok futották be, hogy rózsalugasnak gondolta volna az ember. Csak te kellettél volna beléje, ké-szen állt volna a mennyország! De inkább nyujtottad kezdetet egy olyan embernek, akinek alig volt egybe hangzatos ősi nevé-nél. Gentry után vágtyál, kék vér volt az éltető elemed, a melyből, magad is lételedet nyeréd. Oh, hogy is lehetett volna egy al-ispán leánya patikáros nejjé!

. . . Tudod-e, sejtéd-e, mit szenvedtem akkor, midőn esküvődet tartottad a tem-plomban? A lánczolt Prometheus nem érez-hetett nagyobb kint, mint én éreztem, én aki téged úgy szerettelek, mint a dervis Mohamed sirját, a hívő Jeruzsálem szent tájait, a halhatatlan lélek a mennyet és Istenét!

Ott álltam a szentegyház egyik hátsó oszlopa mellett összetört szivemmel, vonagló lelkemmel, — te a nyoszolyó-lányok közt ültél az első padban. Az egyik vőfély aztán oda vezetett a lelkész elé, a hol már a vő-legényed várakozott reád. Láttam, mikor a szemébe néztél, tiszta lelked ott ült arczodon, mely ragyogott a boldogságtól. Láttam szép ajkad mosolygását, hallani véltem szí-ved dobogását s érezni forró leheletedet, a mint feltört lihegő kebledből.

Oh mily szép voltál! Néztelek, csodál-talak, hogy annyi báj, annyi fenséget mi-ként pazarolhatott rád a teremtő keze! Az-tán megfogtátok egymás jobbát, s elrebe-g-tétek az esküt, mely összeköte sziveteket a

TÁRCZA.

Léva romja

Léva romja! űs idők emléke!
 Amikor még tanja valál
 Sok csatának, abb' a rég' időkbe
 Száll a lelkem — omladékidnél.

Az voltál te, hajdan, e vidéknek,
 Barsmegyének s így a honnak is,
 Mije volt az űs magyar vitéznek,
 Nyilak ellen, az erős paizs.

Érczhegységünk kincseire vágó
 Török ellen te voltál a véd
 Innen viáltak őseink, e várról,
 Hazánk és nemzetünk üdvéért.

Egyszer mégis . . . sugár tornyod ormán,
 Török félhold büszkélkedve állt,
 De mieink harcra kelték s aztán
 Kiverték a kegyetlen pogányt.

És ezért ű, boszuló hadával,
 Nemsokára, ismét visszajött,
 Amde vitéz őrség volt a várban:
 Legyőzte a zsa.nok örökököt.

S mert a magyar vasinges leventék
 Segélyhada is megérkezett:
 Vitézeink csúfosan megverték
 Az ostromló török sereget.

Diadal hát a magyaroké lett!
 Csak ne folyt vón annyi magyar vér:

veket, de a megvalósulásban még szebb tényeket a mi itthoni viszonyainkra alkalmazunk, bizony-bizony nem sok vigasztalót találunk házi és iskolai nevelésünk mezején.

Ne szépségünk a dolgot. A mi gyermekeink nem sok tudatos testi nevelésben részesülnek, miként ezt már a múltkor is meghivatkoztuk; nevezetesen iskoláink igen mostoha elbánásban, hogy ne mondjuk mellőzésben részesítik növendékeinknek ezt az első rangú életérdekét. A mi szellemi műhelyük minden egyes nyers rostjának nemesítéséhez tanítók, tanárok egész csoportja veszi őket körül, addig magának a műhelynek, a testi fejlődésének az okszerűség és tudatosság hiányában a véletlenre, az esetlegességre, a természetre van bízva.

És honnét e viasz állapot? Rövid rá a felelet: mert városunkban tanítóink, tanáraink között ennek az ügynek nincs meg a maga hivatásos embere: a tornatanár, — mert nincs tornahelyiségünk, holott a rendszeres testképzésre rászorult érettebb tanuló-ijuságunk száma a félezer-nél jár.

Főgimnáziumunk, polgári leányiskolánk, tanítóképezdénk ifjúsága, — csak egy-egy tenyérnyi udvarral bíró elemi iskoláink gyermekeseregét is ide vehetnénk, — élő parancs arra, hogy a testi nevelés ügyének ezt a hajlékát, a kifejezés eredeti értelmében vett gimnáziumát fel kell immár építenünk. Mert ha semmiféle fáradságot és terhet nem lehet igen nagyán gondolni, mely a gyermekek szellemi fejlődését eszközözi, miért vonjuk meg ennek az igazságnak a jogosultságát a szellemnek a házatól, a testtől? Hisz! miként itt a földön a lélek nem létezhet a test nélkül, akként ne kényszerítsük iskoláinkat, hogy azokat a lelkeket merőben valami anyagtalanság princípiumoknak tekintsek. Hiszen ha test és lélek két egymás mellé fogott ló, úgy a teljes fejlődésükre az élő gyermekifjúságban a test csikójának a legtagasabb kifutó sem lehet igen nagy.

És e tekintetben nincs különbség fiúk és lányok közt.

(Folyt. köv.)

Baarsvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Baarsvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 9-én tartotta havi ülését a főispán elnöke alatt. A közigazgatási ágak állapotát folyó év javáról feltüntetendő alispáni jelentés szerint a közigazgatás menete rendezett volt, a tisztikar személyzetében azon változás történt, hogy a főispán ömeltősége leváltárnoknak Sefcsik Bélát, közigazgatási joggyakornoknak pedig Hofmann Árpádot végzett joghallgatót nevezte ki és az utóbbit a lévai járás főszolgabírójához osztotta be.

sirig. Koldus lettem, nyomorú ember lettem. Életem pokol á változott, napom kialudt, mennyországom romba dőlt, szívem meghalt. Azóta holt szívvel járok a világban. — Még ott álltatok a pap előtt, a ki áldást könyörgött frigyetekre; fejem zúgott, eszem háborgott, örült rögeszmék cikáztak agyamban, nem tudtam többé mit cselekszem, megragadtam az oszlopot s rázni kezdtem rémséges erővel. Hah, szerettem volna fejedre zúdítani azt a nehéz boltozatot, hogy a romok eltemessenek — vélem együtt!

Mea culpa . . .
Azután kivonultatok a szentegyházból, vidáman, boldogan, egymás karjába fűzve karokat. Én is utánatok mentem imbolygó léptekkel s félig megőrülve a fájdalom miatt.

Odakünn ezalatt havazott, a földet fehér lepel takarta, s lábaid nyomot hagytak a frissen esett havon. Oda rohantam, hogy el ne tapossák azt a lábnyomot. A nászmenet nemsokára eltávozott a templom elől, csak én maradtam ott késő estéig. Fázva, didegelve őriztem a lábaid nyomait, s mikor az utcza elcsendesedett: leborultam a fagyos hórétegre, s csókoltam azt a helyet, a mi a cipőd nyoma hagyott ott számomra, öröngő szeretetemet jutalmául. Másnap ágyban fekvő beteg lettem, mig te a boldogságban dobzódtál! Oh, miért nem haltam meg akkor! Mennyi kintől, mennyi fájdalomtól lettem volna megkímélve!

De úgy volt megírva a csillagok között, hogy husz esztendeig bolyongjak még a világban, virraszszak keresztül álmatlan éjszakákat, lássam, mint öszülnek meg idő előtt hajam szálai, mint szántja fel arcomat, a fájdalom ekéje, mint roszak öszsze lelkem a nehéz kereszt alatt.

A vármegyei pénztárba befolyt utadobban: 1172 frt 19 kr., a hátralék 115842 frt. 6 kr., betegápolási alapra: 485 frt 72 kr., a hátralék 22682 frt 50 kr., a katonabeszállásolási pótdóra befolyt 30 frt 92 kr., a hátralék 3618 frt 67 $\frac{1}{2}$ kr.

A kir. tanfelügyelő kijelentette, hogy a vall. és közokt. miniszter a verebélyi r. k. iskola II. és III. tanítói állomás javadalmának kiegészítésére évi 80 frt, a maholányira pedig 85 frt államsegélyt engedélyezett. — Ezen összegekkel tanítói fizetés kiegészítése címűn eddig 8997 frt államsegélyt tetetett folyóvá. A folyó év október 1-én esedékes tanítói első ötödéves pótlék címén a rudnói, magosmári, nagy-sallói, zselizi, thaszári, gr. szöllői, nagy-sárói, nagy-kálnai, nemcsényi r. k. — zselizi, nagy-szecei, baracska, gr. vezekényi ev. ref. a sallói államilag segélyezett községi iskola fenntartóknak 5—5 évre egyenként 50—50 frtnyi államsegélyt kiutaltványozott; a pótlékok címén eddig engedélyezett államsegély összege 700 frtot tesz, melylyel a barmegyei iskola fenntartók segélyezésére folyóvá tett összeg 9697 frt.

Jelenti továbbá a tanfelügyelő, hogy dr. Pollák Henrik budapesti lakos a magyar nyelv terjesztése körül érdemeket szerzett s nyelvhatáron fekvő barmegyei községekben működő tanítók jutalmazására 1000 frtos alapítványt tett. Az ezen alapítványról szóló oklevelet a vall. és közokt. miniszter tudomás vétel végett hivatalához megküldötte.

A m. kir. pénzügyigazgató jelenti, hogy július hóban befolyt egyenes adóban 18761 frt 5/10 kr., hadmentességi díjban 143 frt. 50 kr. és ezen eredmény a múlt év hason havában teljesített befizetéssel szemben az egyenes adóknál 10091 frt 38 kr., kedvezőtlenebb, a hadmentességi díjban pedig 9 frt 40 kr. nagyobb. — r. t.

Különfélék.

— **A király születésnapja.** I. Ferencz József apostoli királyunk 69. születése napját szokott fényes ünnepelte meg csütörtökön városunk honvéd helyőrsége és derék polgársága. Korán reggeltől mozsár lövések hangzottak, a középületeken és több magánházon is nemzeti színű lobogók hirdették az örömteljes nagy napot. Kilenc óra körül a plebániatempomban „Te deum”-mal egybekötött nagy mise volt, melyen Báthy László fungált két káplánja segédkezése mellett. A templom előtt válogatott legényekből álló diszszázad állott, mely üdvölközéssel kísérte a szentmise kiválóbb mozzanatait. A misén a katonaságon és nagyszámú díszes közönségen kívül testületileg résztvett: Mihálicsics György őrnagy vezetése mellett a honvéd tisztikar. Léva város tisztviselői, a piarista rend tagjai a pénzügyigazgatóság, a kir. járásbíró, a m. kir. adóhivatal, a pénzügyőrség és több magánhivattal képviselője. A mise végeztével felzendült a hívők ajkain a magyar „Hymnus”, melynek elhangzása után imába foglaltuk azon leghőbb ohajunkat, hogy felsőcsanak királyunkat magyar népének igaz öröme és boldogságára az Isten még sokáig éltesse! — Delben a honvéd tisztikar ét-

Próbáltalak elfeledni; éjeket dözsöltem át vigkedvű czimborák társaságában zeneszó mellett, de mikor beálltam, hogy ez sem nyújt balszámot sebemre: utra keltem, bebarangoltam a félvilágot, s csak atyám temetésére tértem vissza, de oh, betegben, szánandóbb állapotban, mint mikor elindultam. Miért kísért el a te képed, szomorú bujdosásom helyeire? Miért kinzott, miért gyötört ott is szüntelenül? Hiszen én nem vétettem ellened soha, csak szerettelek, mindig csak szerettelek! . . . Egyszer aztán fellázdát ellened beteg szívem, de akkor már közel voltam a megtévelyodáshoz. Átkoztam nevedet, átkoztam születésedet, átkoztam multadat, jeleneted és jövődet. Iszonyu, rettenetes kitörése volt ez egy öröngő léleknek, még most is borzadok, ha visszagondolok rá, s bűnösségem érzetében lábaid elé borulva kiáltom mellemet verve: „Mea culpa!” . . .

De mikor így kidühöngtem magamat, akkor megint csak megjelent lelkem előtt a te bűnbájos alakod, láttam ajkaid mosolygását, szemeid ragyogását; s bennök azt a mennyországot, amelyikben „má” üdvözül, én pedig elkárhozom. Összekulcsoltam reszkető kezemet, s úgy könyörögtem hozzád kegyelemért, irgalomért, hogy ne kísértés tovább álmaimban, ne gyötörd halálra lelkemet, add vissza nyugalmát szívemnek! A köszikla megindult volna esedéklő szavam hallatára, csak te nem csudáltál meg, csak te nem szüntél meg üldözni.

Most már én térek ki utadból, leteszem a nehéz keresztet, s a felvidék egyik városkájából vissza megyek megpihenni — szüleim sírjába. Eljősz-e oda is utánam? . . .

Oh, érzem, érzem, hogy elvagyok kár-

köz helyiségében 40 terítékű diszebed volt, melyen részt vettek a hivatalok fejei s több városi notabilitás.

— **Esküvő.** Mezőcsizy Lajos budapesti főgimnáziumi tanár csütörtökön esküdtött örök hűséget bájos menyasszonyának Fogler Helén kisasszonynak. Sok boldogságot az új párnak!

— **Verebélyi új templom.** Mint ottani levelezőnk írja, hosszas készülődés után végre hozzáfogtak a verebélyi rozoga templom lebontásához, hogy helyén az Ur dicsőségéhez méltó hajlékot emeljenek. Az új templom 3000 lélek befogadására fog szolgálni. Román stílusban épül és 80000 frtjába fog kerülni a kegyurnak a bitoros hercegzagymásnak. Az új templom a „Magyarok Nagyszasonya” — tisztelőre lesz felszentelve, ki nek ünnepét október 3. vasárnapján üli az anyaszentegyház.

— **Eljegyzés.** Herzfeld Lajos csornai kereskedő jegyezte Léváról Steiner Henrik szállodás leányát, Jolánt.

— **Névmagyarosítás.** Goldstein Farkas mező-kissallói lakos nevét belügyminiszteri engedéllyel „Radnai”-ra magyarosította.

— **Kinevezés.** Ticsénszky Béla, biztosítási tisztviselőt az első magyar általános biztosító társaság igazgatósága az újonnan szervezett ipolysági főügynökséghez ügyvezetővé nevezte ki.

— **Anyakönyvi kinevezések.** A belügyminiszter Zseidlík Nándor körjegyzőt a vihye peszerényi, Fábán Zoltán segédjegyzőt a garam-szöllői anyakönyvi kerületbe helyettes anyakönyvezetőnek kinevezte.

— **Áthelyezések.** Gallé Tamás armaróthi kir. járásbírói aljegyzőt az igazságügyminiszter a kalocsai törvényszékhez; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Major Róza armaróthi tanítónőt a vihye-peszerényi, Györi Paula armaróthi tanítónőt a nagy-lucskai, Smira Otília nagy-lucskai tanítónőt az armaróthi, Váczy József és Váczyné Schmidt Elvira vihye peszerényi tanítót illetve tanítónőt az armaróthi állami elemi iskolához helyezte át.

— **Vizbefutó kis gyermek.** Kaiser F. zselizi k. reszkedő fia Imre f. hó 13-án a Garamba ment fürdeni. Az egyedül fürdő fiú valószínűleg örvénybe jutott és odaveszett. Holtestére csak hosszú kutatás után akadtak. Temetése másnap volt nagy részvét mellett.

— **Trafikok zárórái.** A m. kir. pénzügyminiszter a kisebb dohánytözsdek zárórának megállapítása érdekében a következő körrendeletet intézte valamennyi pénzügyigazgatóságához: A dohánygyártmányok eladására vonatkozó szabályok 15. §-a értelmében a dohánykiszárusok üzletheiységüket esti 9 óráig kötelesek nyitva tartani. Minthogy kisebb községekben a zárórának pontos betartása, — a mennyiben ily helyeken a forgalom a téli hónapokban az esti órákban teljesen megszűnik, — a jövedék érdekében nem szükséges: felhatalmazom a kir. pénzügyigazgatóságot, hogy ily községekben, ahol a 9 órai záróra szigorú betartását a helyi viszonyok nem követelik, annak merev betartásától eltekintessen s ily helyeken a kiszárusok zárórát a viszonyokhoz képest a fenti szabálytól eltérő időben állapíthassa meg olyképen, hogy az ily üzletek október—már-

hozva, hogy lelkem nem találhat többé bűnbocsánatot az én Istenemnél, sem itt a földön. sem ott a tulvilágon!

De te azért hallgasd meg utolsó sóhaját ajkamnak: légy olyan boldog, mint a minő boldogtalan én voltam; szeressenek úgy, mint a hogyan én szerettelek — téged, egyedül csak téged, életem élte, álmaim tündéralakja, bűnös lelkem örök üdvössége, te édes, te kedves, te gyötörve boldogító, siromat megásó felejthetetlen angyalom! Dereskey Zoltán.

A kézirat kihullott kezemből s ráborultam az asztalra.

A takarítónő megjelenése zavart fel fájdalomamból, akinek aztán tudtára adtam, hogy a tekintetes urat ne várja haza, mert az elutazott olyan helyre, a honnan nem szokás vissza jönni, — azzal kezembe fogtam a kéziratot, s rohantam vele a rendőrkapitányi hivatalba, hogy ha még nem késő, távirat útján, rendőri beavatkozással meggátoljuk a szerencsétlen ember öngyilkossági merényletét.

A rendőrkapitány azonban megmosolygott s azt mondá, hogy ne avatkozzam a más dolgába, a kéziratot pedig dobjam a tűzbe.

Megbotránkoztam ezen a vastag cynismuson s már éppen elakartam hagyni a szobáját, mikor a postaszolga belépett és egy hivatalos táviratot adott át neki. Alig futotta végig a távirat tartalmát, kikapta kezemből a tüzre szánt iratcsomót, odavágta asztalára, aztán felém fordulva értésemre adá, hogy az a háborodott ember, kiről az előbb beszéltem előtte, ma délután 3 órakor szíven lötte magát K. megye székvárosában. Egyébként rendben van minden, mert az

ezius hónapokban esti 7, április—szeptember hónapokban pedig esti 8 órakor bezárhatók legyenek.

— **Történelmi kiállítás.** Hontmegye, Pongrácz Elemérnek mintegy két év előtt a honti kaszinóban felvetett indítványára, megyei történelmi kiállítást rendezett, melyet múlt szombaton nyitott meg Horváth Béla főispán, nagyszámú díszes közönség és Nagy Iván akadémiai kiküldött jelenlétében. A katalogus szerint több mint ezer tárgy van a megyéhez 3 termében kiállítva. A tárlat oly gazdag és tanulságos, hogy annak megtekintésére mindenkinek, aki csak teheti, ajánlatos. A szomszédos Nógrád- és Esztergom-megyékbeli csoportosan sietnek Ipolyságra a tárlat megtekintésére. Vajha megyénk is, mely történelmi emlékekben egyike a leggazdagabb megyéknek, mielőbb követné, Abauj- és Hontmegyék utánzandó példáját!

— **Gazdátlan ágyneműk.** Két ismeretlen cigány a héten ágyneműket árult házról-házra. Egyik házba betérve, a beteges fekvő gazda előtt gyanús lett a dolog s rendőrökért küldött a cigányok azonban megneszelve a bajt, az ágyneműek egy részét ott hagyták és elmenekültek úgy, hogy midőn a rendőrök megérkeztek csak a corpus delicti került kézre. Az ágyneműeken G. R. betűk vannak kivarva. A rendőrség most úgy a cigányokat, mint az ágynemű tulajdonosát erőlyesen nyomozza.

— **Kutyák hadiszolgálatban.** A kutyákat hadi czélokra való kiképezésével már évek óta foglalkoznak egyes hadseregben. E téren eddig Oroszországnak érte el a legtöbb sikert. Az orosz hadseregnek ezredenként 64 kutyát képeznek ki, melyeket nemcsak az írott jelentések közvetítésére használnak, hanem más sokkal több gyakorlatot igénylő czélokra is alkalmaznak. Az orosz hadseregnek a tüzvonalban való szállítására is kutyákat használnak, melyek folytonosan a tüzvonalon és a tölténykocsi között mozogva a töltényeket a hátukra kötött táskában szállítják, rendeltetési helyükre. Sőt a tanulékonyabb kutyákat az éjjeli őrzőjáratokra is használják. A kutyák ilyenkor ha az ellenség közelébe érnek a hátukra kötött vaktöltények egyikét egy készülőleg segélyével elsütik. A lövések által az ellenséget nyugtalanítják, saját csapataikat pedig az ellenség közeledtére figyelmeztetik. Nálunk és Németországban a kutyák kiképezésében szintén szép eredményeket értek el. A német hadseregnek most tartották meg a hadi kutyák vizsgálatát, mely nem terjed tovább a tudósító szolgáltnál, de ebben valószínűleg remekeltek. Hadseregünkkel különösen Boszniában és Herzegovinában fektetnek nagy súlyt a kutyák kiképezésére.

— **Ügyetlen zsebtolvaj.** A múlt vasárnap a „Zöld kertben táncmulatság volt, melyen Szluzsni Janos hivatalosolga is odaadó buzgalommal vett részt. A táncz hevében alig érezte hogy óráját a szomszéd tánczos kicsente zsebéből. Csak később vette észre, a mikor gyanuja rögtön Tolnay Lajosra irányult, kit az ott állomásozó rendőrrel megmoztoztatt. A kutatás eredményre vezetett, az órát Tolnay kabátjának felhasított bélése közt megtalálták. Tolnayt, ki mindent tagad, a kapitányságra kisérték, az ügyet-

íteni lakásáért járó évi bért előre kifizette, a butorai árából befolyandó összeget pedig a város szegényeinek adományozza. Csupán egy fekete bársony-keretbe foglalt nyomtatványhoz tartja fenn igényét, mely az ottani rendőrkapitányságnak fog — további intézkedés végett — megküldetni.

— Oh, — sóhajtam magamban, — mennyi fájdalmat hantolnak el azzal a sokat szenvedett szívvel, mely csak a halálban találhatott megnyugvást . . .

Kezembe vettem kalapomat s szomorúan ballagtam lakásomra, hogy megírjam a rejtett sebek érzékeny történetét.

(Vége.)

A magas Tátrák aljából.

(Folytatás.)

A legközelebbi kirándulást Lucsivnárol Tátra-Füredre tevém meg és pedig akképpen, hogy Lucsivnán felszállottam a vonatra és elmentem a második állomásra Poprádra. Poprádon megtekintettem a Huss parkot, s a kárpát egyesület muzeumát, továbbá a Grég parkot a hol a turistáknak van szállólóhelye s azután a Lucsivnárol csatlakozó két társammal, a poprádi vasúti állomáson várakozó, mint egy ötven bérkocsiból fel fogadtunk egyet 5 forintért egész napra Tátra-Füredre. Ezen utat oda meglehet tenni kocsin 1 $\frac{1}{2}$ óra alatt, vissza 1 $\frac{1}{4}$ óra alatt. Az ut pormentes s feléig a szepesi sikon vezet, azután a Tátrák aljába érve szép fenyő erdőn halad keresztül. Az országutól jobbra 1 $\frac{1}{4}$ órányira találtuk Alsó-Tátra-Füredet, majd még a magas Tátrák legeljében. A fürdőtelep köralakban van beépítve, sveiczi stílusban s nagybárá két

pedig a helybeli kir. járásbíróhoz tették át.
— **Hogy tanul a maczkó táncolni.**
Több tankönyv- sőt tudományos könyv, amikor a medvével szél, elmondja, hogy a medve olyan állat, amelyet „forró lemezekre” táncra tanítanak. Az eljárás az, hogy a medve hátsó talpait jól beburkolják s aztán a forró lemezeire vezetik a maczkót, amely aztán az első talpait felkapkodja s a hátulsókon jár. Ez mese, de azért alig akad valaki, a ki el nem hinné. De ha elgondoljuk, hogy azok, akik medvét táncoltatnak nem megtakarított tökékből élnek, akkor hamarosan rá kell jönnünk, hogy nem így tanul a maczkó táncolni. Mert annak a szegény oláh, tót, vagy cigány medvetáncoltatónak aligha telik azokra a nagy forró lemezekre. Tehát mégis csak másképpen tanul táncolni a maczkó. És pedig sokkal egyszerűbb módon. A táncoltató a kötelet amely a medve orrán levő karikához van erősítve, fölemeli s ezzel kényszeríti a medvét, hogy a hátsó talpaira álljon. Akkor erősen ráhág az egyik hátsó talpára, amelyet a medve erre elkap. Ugyanez történik a másik hátsó talppal, és ez ismétlődik és a medve gyorsan megtanulja ezeket a mozdulatokat. Ezenközben a medvetáncoltató a könyökével gyakran támogatja a medvét az álláshoz, ha netalán visszkiváncolozna az első talpaira. Így tanul meg a maczkó táncolni.

— **Híres visszhangok.** Magyarországon is van elég oly vidék, hol a visszhang, ha nem is százaszoros, de többszörösen hangzik; vannak oly kutak, így a fraknói várkastélyban, hol nyolczszoros visszhang kel; de olyan, mint a milyen a Skóciában fekvő Rosenthath falujában az egyik ház mellett hallunk, olyant eddigél még sehol sem fedeztek fel; az a visszhang olyan, ha valamely nem nagyon hosszú dalt fuvunk a kúrtba, első ízben teljes erővel ismétli a dalt; egy kis várta valamilyen halkabban halljuk azt, míg végre harmadszor egészen csendesen, lehetetszerű hangon ismétlődik. A kik ezt hallották, azt állítják, hogy ennél kellemesebb és meglepőbb zenehangverseny alig képzelhető. Thoruby Cattleban, Angliában tíz-tizenkészer ismétlődő visszhang hallik; a mi azonban az ismétlések számát illeti, alig akad párja a Milanó mellettinek, mely a pisztoly hangját hatvanszor ismétli.

— **Barsvármegye állategészségügye.** Lépfene Perlep 1 u., összesen 1 község 1 u. Vesztettség: Garam-Kelecsény 3 udvar, összesen 1 község 3 udv. Tenyészbenaság és hólyagos kiütés: Kis-Szece 8 udv. Sertesorbáncz: Baracska 7 u., Csiffár 25 udv., Fakó-Vezekény 5 u., Felső-Pél 19 u., Garam-Lök 8 u., Garam Szöllös 15 u., Tajna-Sári 6 u., Léva 3 u., Szklenó 7 udv., Kaproncza 11 udvar, Tild 3 udvar, Uj-Bars 5 udvar, összesen 12 község, 114 udvar. Sertésvész: Alsó Györöd 12 u., Aranyos-Maróth 1 u., Alsó-Várad 12 udvar, Bars-Bes-enyő 38 udvar, Brogyán 8 u., Felső Várad 3 udvar, Garam-Damásd 1 u., Garam-Mikola 43 udvar, Hölveny 10 udvar, Kisfalud 9 udvar, Meliek 29 u., Nagy-Kána 12 udv., Nagy-Salló 5 udvar, Ó-Bars 14 u., Szelepesény 25 u., Tajna-Sári 11 u., Verebely 2 udv., Zeliz 1 u., összesen 18 község.

— **Gyűjtjük össze a gyümölcsmagvakat.** Kár elszórni az elfogyasztott

emeletes épületekből áll. A merre szem tekint tisztább és csín. A fürdő házában a hideg fürdőzés minden neme kiszolgáltatik. — A konyha jó és aránylag nem drága — nem drágább, mint egy fővárosi előkelőbb vendéglőben s az étadagok normálisak. A lakások se nagyon drágák, napi 1 frt 30 krért egy csinosan butorozott szobát lehet kapni. A fürdőben ezenfelül van egy kellemes savanykás és hűs ivóvíz forrás.

Alsó-Tátrafüredről azután elmentünk Ó és Uj-Tátrafüredre. E két fürdő a lengyel nyereg és a lomniczi hegyek között, a két szomszédos hegy völgyében fekszik — sűrű erdősebben; egytől van építve és szinte érthetetlen — miért van különböző elnevezésük. A fürdő azt a benyomást teszi az emberre, mintha a mi fővárosunknak az Andrási-uti részét, az octogontól kezdve a városligetig kivették volna s nyárra idetevék át.

Az utcákon mindenütt nagy sürgősforgás. Különböző üzletek, bérkocsik oly nagy számban, hogy az ember igazán egy nagyváros középpontján képzel magát, — azzal a különbséggel, hogy azok a disztelen nagy bérházak hiányzanak belőle és az épületek mind olyanok, mintha lombfűrészel faragták volna ki.

Ó Tátrafürednek ezen felül van igen kellemes ízű és a szántói savanyu vízhez hasonló több forrása. Lakás és koszt jó itt is, de már jóval drágább mint Alsó-Tátrafüreden.

A legszebb kiránduló hely innét a Tarpatak s ennek több rendbeli vizesése. Ide lóháton tevének meg az utat s egy-egy lóért e kirándulásra 1 frt 20 krt kell fizetni.

A tarpataki vizesések a lengyelnyereg

gyümölcs magvát, hiszen abból lesz a gyümölcsfa s már a magért pénzt lehet kapni. Így az „Első kecskeméti szőlő és gyümölcs-termelési szövetkezet”, a melynek célja és törekvése a nemes gyümölcsfák szaporítása, a gyümölcsök magvát, különösen a barackkét, minőség szerint kilogrammonként 20—25 krért megveszi. Ily körülmények között valóban vétkezik, a ki a gyümölcsmagot gondatlanul eldobálja.

— **A baromfi korának felismerése.**
A baromfi korát meglehetősen biztonságossal felismerjük a következő jelekről: Ludaknak a szárnyuk erős, vastag, valamint csőrük igen kemény, bőtük szintén vastag. A libáknak különösen szárnyaik alatt vékony a bőrük. A kacsák ismertető jelei hasonlóak a libákéhoz. Jérezek könnyen felismerhetők vékony tarjuk és lábaik fényes, sima pikkelybőréről. A tyukok taraja vastag, valamint a lábikkelyek durvák. Legbiztosabb ismertetője a baromfiaknak a lábgyűrű, melyben az évjárat be van vésve.

APRÓSÁGOK.

Rovatvezető: ZUHANY.

A buza ára meg a borban a gyöngy.

— Miben hasonlítanak egymáshoz a buza ára meg a borban a gyöngy?

— A buza ára meg a borban a gyöngy fölfelé megy.

— És miben különböznek?

— Hogy a borban a gyöngy fölfelé megy, jól teszi; de hogy a buza ára fölfelé megy, nem jól teszi!

Közönség köréből.

Köszönet-nyilvánítás.

A körmöczbányai kórházi templom tatarozási költségeinek fedezésére, Körmöczbányán f. hó 7-én rendezett hangversenynek úgy erkölcsi, mint anyagi sikere kedves kötelességemmé teszi, hogy az említett hangversenyen közreműködő hölgyeknek és uraknak, a szép számban hajtalt közönségnek, a nevezett jótékonycézra adakozóknak, és a hangversenyen feülfizetőknek hálás köszönetet mondjak.

A nevezett jótékonycézra adott: Rimely Károly besztercebányai püspök ömeltósága 10 frtot, Csernak Agost 10 frtot, Visznyovszky László besztercebányai prépost kanonok 2 frtot és Gürtler József kanonok 1 frtot; felülfizetett a hangversenyen Ámon Ede országgyűlési képviselő 40 krt, Chabada József polgármester 40 krt, ifj. Janicsk Ferenc tanító 40 krt, Oszvald Lajos 80 krt, Páczka Ferenc tanár 1 frt 20 krt és Szalamin tanár 40 krt. A hangverseny tiszta jövedelme 80 frt és 32 kr. volt.

Kelt Körmöczbányán, 1898. aug. 10.

Palkovics Emil,

a körmöczbányai kórházi templom gondnoka.

Virrad. A Martinovits-fele összeesküvés nyomán fakadt vérből nem nyílt ki a szabadság rózsája. Sőt mintha gyászolna a föld: az itt-ott fesleni kezdő bimbók is mind elfonnyadtak, szirmaik szintüket vesztve hulltak alá a porba és lön újra, mint azelőtt va-

és a lomniczi hegy összetételeinek felső részében található, ott a hol már a törpe fenyő és az örökös hóvidék kezdődik. Egy gondozott serpentin ut vezet odáig és az első nem ugyan legnagyobb, de legfüggélyesebb, és legsziklásabb vizeséknél van a tarpataki vendéglő. Ide lóháton 3/4 óra alatt tevének meg az utat s az utóbbi pontján megállotunk, hogy élvezzük a leggyönyörűbb kilátást az előttünk elterülő és májusi szépségben pompázó szepesi nagy fennsíkra. Szabadszettel láthatólag előttünk feküdtek Poprad, Felka, Szepes-Szombat, Késmárk városkák — valamennyi ama 16 város közül való, a melyeket egykor egy királyunk zálogba adott egy idegen nemzetnek s a melyeknek a zálogcéduláját sok egymás után következő királyunk prolongálta. Ugy is néznek ki e városkák, mint olyan sokszor prolongált zálogcédula.

A kilátás gyönyörei után a gyomrainkba való belátás kezdett foglalkoztatni, azonban a tarpataki vendéglőben a legnagyobb meglepetésünkre gyomrainkat is kielégíthettük. Sehol oly jól nem étkeztünk, mint itt és oly ocsón, mint egy városi vendéglőben. Igazán érdemes oda csak magáért a jó kosztért is felmenni.

Ebéd után néztük meg az első és egyszerűs mind legszebb vizesést. A víz itt körülbelül egy emeletes ház magasságában egészen függélyes sziklafalon esik le és mint hogy a Tarpataknak van annyi vize, mint a Percz patak, ez esés oly morajjal történik, hogy a közelben szokott hangon beszélve az emberek nem érthetik meg egymást. Ha ehhez hozzá képzeljük a víz kristály tisztaságát, a patak mentén kiálló szikla tömböket és a vizesést körül vevő fenyő

la: siri néma csend és a merre a szem ellátott: kietlen, pusztá volt a táj. Az ország, az édes magyar hazá volt e sivatag. Az emberi jogokért folytatott küzdelem belefut a vértanuk vérebe. A szegény magyar jobbágy tovább húzta a súlyos ígát és tovább fizette a tizedet, kilenczedet, testét befödte a verejték a nehéz robotmunka alatt. Részbe volt minden emberi nyomorúságban, de egy párányi sem jutott neki az emberi kincsek legdrágábbikából: a jogból. Az 1802-iki, 11-iki országgyűlések vajmi keveset lendítenek során. Sűrű, sötét éj borul föléje. Alig-alig dereng a felhős égbolton egy-egy fénysugár. A merre néz, csupa vigasztalanság, míg aztán hirtelen, mintha égi kéz ragadta volna meg a sötétséggel terhes felhőket, hogy szerte-szétjel hajszolja: sugározón omlik alá az éjszakába. Megnyílik az 1825-iki országgyűlés: és egyszerre érzik az elnyomottak, hogy közeleg a megváltás perce. Oszlik-foszlik a sötétség, — jön — piros hajnal. Virrad! Sötétség e mulását, hajnal hasadását rajzolja Benedek Elek „A Magyar nép multja és jelene” czimű hatalmas munkájának 18., 19. és 20-ik füzetében. Mintha a nagy események még jobban megilleték volna tollát, a kép melyet fest: csupa szín, csupa élet. Ott lüktet sorokban a Széchenyik, Wesselényik, Kossuth Lajosok, Beöthyk, Deák Ferenczek és a többi nagyok munkájának láza, lelkesedésük heve és a szent ügy iránti szeretete. A titáni küzdelem rajza magával ragadja Benedeket a költőt és amint jellemzi az eseményeket, az alakokat: beszéde hoi harsogó és lángoló, mint e kor nagy szónokait, hol nyugodtan folyó mint a mérséklésre intő bölcséké. Am Benedek, a történetíró: mindig higgadtan bírál megfontolva elemez. A történetírói objektivitás és az írói lelkesedés harmónikus egyesül műveben. Olvasása tanulságos, mint tudós kutató és élvezetes lelkesítő mint a költő szózata. A munka, mely szerzőjének bizonyára sok dicsőséget fog szerezni az Atheneum kiadásában összesen 40 füzetben jelenik meg és egy-egy füzet ára 30 kr.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány.

Buza: m.-mázsánként 7 frt 80 kr, 8 frt. 20 Két szeres 6 frt 80 kr. 7 frt — kr. — Rozs 6 frt 20 kr. 6 frt 40 kr. Arpa 5 frt 80 6 frt 50 kr. Kukoricza 6 frt 30 kr 6 frt 50 kr. Bab 6 frt 40 kr. 6 frt 60 kr. Zab 5 frt 60 kr 5 frt 80 kr.—Lencse 6 frt 80 kr. 7 frt — kr Köles 4 frt — kr. 4 frt 40 kr.

Nyilttér.*)

I.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy **tyukszemirtő** szerem képviselőt, mely szer **kés nélkül 10 perc alatt** a legnagyobb és legkeményebb tyukszemeket is eltávolítja. Léva és vidéke részére **Szenessy E.** cipész üzletének adtam át, Weber Rezső Bécsből.

csoportozatot — innen a völgybe nyíló szép kilátást úgy el lehet képzelni, hogy perczek-némán s csodálattal néztük e természeti ritkaságot s alig tudtunk innen elindulni Folytatva utunkat a hegycsucok felé, körülbelül 1/4 órai gyaloglás után, — mert itt már lóháton nem tanácsos menni, — elértük az óriási vizesést. E vizesés nem történik oly függélyességgel, mint az előbbeni, de sokkal nagyobb — körülbelül 50—60 méter magasságu. Innen még feljebb az öt tóhoz lehet érni, s ez 5 tengerszemből álló csoportozat, a melynek elfolyó vize képezi a tarpatakat. Kora oszonnai időben lejövénk azután Ó és Uj-Tátrafüredre s a kávéházakban találtuk a legszebb közönséget — a főváros elitjét.

Egy szép kiránduló hely Tátrafüredről még a Szépkilátás, ez egy szálloda a Csorbai, sőt a Tátrafüredet összekötő erdei országot közepe táján, — egy-két magán nyaraló csoportozatában, — a honnan a honnan a szepesi völgyre oly, sőt még terjedtebb kilátás nyílik, mint a tarpataki vendéglő tájékaról. E helyről láthatók főképen az összes e vidéki fürdők és gyógyhelyek a Tátrafüredet, Tátra, Lomnicz, Matlárháza, Virágvölgy, Lucsivna.

Az előbb emített ut is érdekes, mint jelzem, a Csorbai tónál kezdődik és megy északraletnek, mindenütt a magas Tátrák a Gerlachfalvi csucs, a nagy szalóki hegy, a lengyel nyereg, — a lomniczi csucs derekán fenyvesek között és a felső házi nyaraló telep a szép kilátás, a Tátrafüredken kívül érinti tovább menve Tátra Lomniczot, Matlárházát, Tátraházát és a belai barlang ligetet. — Közben esik a poprádi tó is, mely nagyságra megközelíti a csorbai tavat. (Folyt. köv.)

Nyilatkozat.

Alólirottak, mint Szentmártoni Ónody Géza ur, — közte és Dreischok Sándor ur között fennforgó becsületügyben, — megbízottai, Mezey Károly és Scnön Gyula urakkal, mint Dreischok Sándor ur megbízottaival összejövén, utóbb nevezettek saját részükről felük eljárásában sértést nem látván, az elégtételt adást megtagadták.

Mi a kölcsönös információk után is Dreischok ur részéről a sértést fennforgónak tekintjük, s így Ónody Géza ur részéről az ügyet lovagiasan elintéztünk és befejeztünk tekintjük.

Léva, 1898. aug. hó 14-én.

Mihályi István, **Planner György,**

hadnagy, százados.
Erre én Dreischok Sándor urhoz következő ajánlott levelet intéztem:

Tekintetes Dreischok Sándor igazgató urnak

Oroszka

Czukorgyárbau.

Verebely augusztus 15. 1898.

Uram!

Folyó évi aug. 12-én a New-York életbiztosító-társaság felügyelőjével Daróczy János urral az oroszai czukorgyárbau, mint nevezett társaság szervező-titkára megjelentem, s Önrel találkozni óhajtván, egy, ott az udvaron elibénk jött szolga azon értesítést következtében, hogy az igazgató ur nincs sem magánlakásán, sem az irodában, hanem a gyárépületben foglalkozkodik, ugyanazon szolgától névjegyemet önhöz elküldöttem. — Hosszas várakozás után semmi választ nem nyervén, Daróczy ur egy gyár-ból az irodába haladó s előttünk ösmeretlen uri egyénhez tiszteletteljesen azon kérdést intézte, hogy hol beszélhetnénk az igazgató urral? Mire azon választ nyerte, hogy „az igazgató ur jelenleg a gyárban van elfoglalva, de mindjárt le fog jönni.” — A választ szőszert ez volt, sem több, sem kevesebb. — Ez után elunva a várakozást, Önt a gyárépület emeleti helyiségében felkerestük. Ott ujabbi megvárakoztatásunk után végre Ön felénk hajtalt ülő helyzetéből felélt székéről s Daróczy ur úgy magát, mint engem ismétlen és illedelmesen bemutatva, mielőtt jövetelünk célját kifejtette volna, Ön, magát meg sem nevezve, rögtön szavaiba vágott, s öt ki sem hallgatva, azon nyilatkozatot tette: hogy Önt már valamelyik életbiztosító társaság valamelyik közege becsapta, tehát minden életbiztosító társaság „gauner”. — Ezt ön többször ismételvén, magunkat meghajtottuk s köréből eltávoztunk.

A Daróczy urral szemben alkalmazott lenező és sértő eljárása által igen természetesen magamat én is sértve érezvén, Öntől Planner György m. kir. honvédszázados és Mihályi István m. kir. honvédhadnagy urak által elégtételt kértem, Ön azonban megbízottjai által, az én megbízottjaim f. évi aug. 14-én kiállított nyilatkozata szerint néke: az elégtételt adást megtagadta, azon okból, hogy az ön eljárásában a sértés nem forog fenn, daczára, hogy a sértés világos fennforgását megbízottaim is konstataáltak.

Ezek után a következőket hozom tudomására:

1. Azért, hogy Önt valamelyik biztosító társaság, vagy annak ügynöke becsapta, ebből még nem következik, hogy minden biztosító-társaság „gauner.” Czukorgyári közege is volt már, mely másokat holmi répa mázsálásokkal, szélet visszatérítéssel s ott többek közt engem magamat is, mint szabolcs-megyei 50 holdas termelőt becsapott, azért soha eszembe nem jutott sem czukorgyári alkalmazottal, sem másokkal szemben általán véve a czukorgyárakat gaunereknek nevezni.

2. A több, mint egy milliárd vagyonnal rendelkező New-York társaságnál elfoglalt szervező titkári állásom, a fizetés, tisztesség és bármely más szempont tekintetében legalább is felér az ön igazgatói állásával és legyen meggyőződve, hogy ezen társaságnál az enyémhez hasonló sőt kisebb állást is elfoglalni sok más tisztességes és nagy nevű egyéneknek sem derogál, lévén az emberek életbiztosítása legalább is annyira tiszteletre méltó és fontos foglalkozás, mint a czukrászat, főképen oly társulatnál, mint a New-York, mely és ezt sziveskedjék magának megjegyezni, nem nyereségedesen, hanem humanitatus elven, a szövetkezet elvén: kölcsönösségen alapszik, és éppen ebben különbözik minden más létező életbiztosító társaságtól. Működése pedig egész világra szól, áldásos és üdvös. A czukorgyárosok répatermelési területek, az életbiztosító életbiztosítások megszerzése végett keresnek fel másokat, éppen úgy, mint a kereskedő árucikkei, a gyáros gyártmányai, a földbirtokos terményei stb. értékesítése végett. Arról azonban biztosíthatom önt, hogy soha életemben egyéni haszonkeresésből senki magánlakásába nem talakodtam, e tekintetben v. lamint a tisztesség bármely más tekintetében legalább is annyi millió ember tanuskodhatik mellettem Magyarországon, mint a hány száz ön mellett Barsmegyében.

3. Annak megítélésére nézve, hogy az ön eljárásában forog-e fenn sértés, vagy nem? ha Ön azt képzeli, hogy illetékesebb, mint a sértett fél és annak kifogástalan lovagiaságu két megbízottja, és az elégtételt adást ez alapon tagadta meg, öszintén sajnálom.

Ónody Géza.

*) E rovat alatt közlötékért, nem vállal felelősséget a — szerk.

1898. évi 3351. szám.

Árverési hirdetmény.

A brodi, garamrévi és geletneki erdő-gondnokságok azon fenyő vágás területein, melyekből a fenyő épületta a kincstár által az 1898. 1899. 1900 és 1901. éveken át teljesen kihasználattik, a visszamaradó fenyő-fak és fenyő hulladékok eladása iránt **f. 6. szeptember hó 5-én reggeli 10 órakor** nyilvános árverés fog megtartani az alóli m. kir. erdőhivatal irodájában.

Kikiáltási, mint vetelár köbméterenként:

I. távolsági osztályban:

a) 28 cmtr és ennél vékonyabb közép átmérőjű fáért 1 frt. 50 kr.
b) 29 cmtr és ennél vastagabb átmérőjű fáért 2 frt. 25 kr.

II. távolsági osztályban:

a) 28 cmtr és ennél vékonyabb közép átmérőjű fáért 1 frt. 14 kr., és
b) 29 cmtr és ennél vastagabb átmérőjű fáért 1 frt. 69 kr.

Az ajánlatok csak is mind a négy árva vonatkozó közös százalékban tehetők meg. Minden versenyző köteles bánatpénzül 500 frtot, vagy szabályszerűen kiállított írásbeli ajánlatához csatolni, vagy pedig szóbeli árverésnél az árverező bizottság kezéhez letenni.

Az árverési és szerződési feltételek ezen erdőhivatalnál tudhatók meg.
Utóajánlatok el nem fogadtnak.
Zsarnóczán, 1898. évi aug. hó 10-án.
M. kir. erdőhivatal.

„KÁVÉ”

	1 kgr. frt. kr.
Jamaikai legfinomabb	2.24
Cuba legfinomabb	2.24
Ceylon legfinomabb	2.16
Ceylon finom	2.08
Portorico finom, és Cuba	2.—
Rio Lavé	1.60 1.80
Gyöngy legfinomabb	2.16 2.24
Mocca legfinomabb	2.24
Arany Java legfinomabb	2.24
Menado legfinomabb	2.16
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.30
Cuba pörkölt	2.— 2.40
Hungária kávé	1.20

Kapható:

**Kern Testvéreknél,
Léván.**

83

Csak fiatal embereket érdekelhet tudni, hogy

a párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, főleg tehát santal olaj vagy copaiva balzsammal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.
1 üveg Boiton Injectio ara 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszerháza Budapest,

V., Nagykörönd-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerházaiban.

Postai megrendelések címe: **Zoltán gyógyszerháza Budapest.**
Főraktár Léván: Boleman gyógyszerháza.

Fontos házi asszonyok részére.

Valódi

BOROSTYÁNKŐ PADLÓFÉNYMÁZ

puha padlózatnak

tartós befényezésére különböző színekben, mely 2—3 óra alatt tökéletesen száraz, továbbá

gyorsan száradó Spiritus padlófénymáz

4 színben puha padlózatnak azonnali száradás melletti befényezésére.

SCHRAMM KRISTÓF

lakk- és fénymáz-gyárából

Bécs (Simmering), Offenbach a Majna m., Berlin.

Alapított 1837.

Továbbá:

mosható-zománcz festékek elegáns színárnyalatban

mindennemű házi szerek befényezésére, melyet bárki szaktudomány hiányában maga dolgozhat fel, alkalmas mosó szekrények, ajtók, ablakok valamint falak bezománczozására konyhákban és fürdő szobákban.

Copall butorlakk, Copallakk belső használatra **Damarlakk- Bőr-lakk, Száritófirnisz, Politurlakk, Vaslakk** és **Brunolin**, mely utóbbi homályos butorokhoz használtatik, ugyszintén a többi lakkfélék valamennyi iparágak részére.

Különlegesség: kocsigyárosok és kocsitényezők részére

Kutschenlakk, Präparationslakk, Gestelllakk, Schleif és Lazurlakk eredeti 1 kgrmos dobozokban.

Kapható: **Kern Testvéreknél, Léván.**

Szabadalmazott

valódi „SINGER” és valódi „HOWE”

családi és iparos varrógépek

igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval.

Árak részletfizetésre: valódi utánz.

Singer családi varrógép kézi hajtásra	22.— 19.—
Singer családi varrógép állvány és szekrényvel	35.— 28.—
Singer Medium iparosoknak gép állványval	40.— 36.—
Nagy Singer 4-es iparosnak állványval	44.— 39.—
Howe családi varrógépek állványval	33.— 27.—
Nagy Howe iparosoknak varrógépek	44.— 38.—
Ringschiff iparos varrógép	70.— 58.—

Készpénz fizetés mellett 5% al olcsóbb.

A valódi SINGER és HOWE gépeknek
egyed. raktára **KERN TESTVÉREKNÉL Léván.**
Géptük, részek és csónak olcsón.

JÓ SZERSZÁM FÉL MUNKA!

Gazdasági gépek, géprészletek, tömlők, vízmentes ponyvak, mérlegek és gépszijak, szerszám, vas- és aczél főraktár. Portland cement és Hydraulikus mész stb.

Kapható **KERN TESTVÉREKNÉL Léván.**

SZIVATTYÚKAT TŰZFECSKENDŐKET

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kész-, járgány és erőhajtásra. városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak.

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készüléket, utcai öntöző-kocsikat, sárkaparókat

készítés ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)
BUDAPEST, VI, KÜLSŐ VÁCZIUT 45.

Arjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Klein Sándor

órák- és ékszerész
LÉVAN.
ezelőtt **PELSENBURG FÜLÖP** főüzlete.

Nagy választék alkalmi ajándékoknak való tárgyakból: chinaezüst árukból gyári raktár!
Legjobb gyártmányu látszerárak

Törött arany és ezüstöt legmagasabb árban váltok be.
Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen teljesítenek.

Arany férfi remontoir óra	30.—	frttól feljebb
Arany női remontoir óra	14.—	" "
Ezüst remontoir óra kettős fedéllel	8.—	" "
Ezüst remontoir óra egy fedéllel	7.—	" "
Nikl remontoir óra egy fedéllel	4.—	" "
Ingaórák farag. díófatokban egy felhuzással 14 napig járó művel	10.—	" "
Arany gyűrű (14 karat)	2.50	" "
Arany karperecz (14 karat)	8.—	" "
Arany függő (14 karat)	1.50	" "
Arany kereszt (14 karat)	2.50	" "

A legkipróbáltabb **házi-szer** az emésztés szabályozására, a vér helyes vegyülésének előrése, a vér romlott vagy hibás alkotórészeinek eltávolítására (az egészség fentartásának alapfeltételei) valamint a gyomor-bajok gyors és biztos eltávolítására, melynek étvágyhiány, böfögés, felfúvódás, hányás, test- és gyomorfájdalmak, gyomorgörcs, gyomortulterelés — továbbá elnyálkásodás, vértululás, aranyér, női bajok ellen a 40 év óta kipróbált

Valamennyi gyuladások, sebek és daganatok gyógyítására biztos sikerrel alkalmaztatik, a tej teopedése és emlék keményedésénél a gyermek elválasztásakor, genyedések, pokolvar, fakadék, perensés- és fekélyeknél; körömbajok, kéz- vagy lábuj-körömméreg, keményedések, mirigy s egyéb daganatoknál, hájkinövések, kóros csontgöbnél stb. az 50 év óta kipróbált

Dr. ROSA-féle ÉLETBALZSAM

Fragner B. gyógyszerháza, Prága 203.—III.

Ezen balzsam élénkit az emésztési ténykedést, egészséges és tiszta vért szerez és biztos messzire elterjedt kipróbált nép-házi-szer.

1 palaczk ára 50 kr., kettős palaczk 1 frt.,
Póstával 20 krral több.

Prágai házi-tapasz

A gyógyulás fájdalom nélkül történik a tapasz hűsítő hatása alatt.

1 szelencze ára 25 és 35 kr.
Póstával 6 krral több.

Óvás! Tessék csak eredeti készítményeket **Fragner B. prágai gyógyszerháza** kéri, s arra ügyelni, hogy a **Dr. Rosa-féle** balzsam göngyöltetének valamennyi részei az ide mellékelt kerek védjeggyel vannak ellátva, míg ellenben a prágai házi tapasz göngyöltének minden része az ideig tiltott háromszögű védjegyet viseli. Mindenki, ki nekem hamisítványt bejelent jutalomban részesül.

Elismerő levelek ezrei megtekinthetők.

Raktárak: Török J., Egger A., Thalmayer és Seitz továbbá Kochmeister utóda gyógyszerházaiban Budapestben, valamint Boleman László és Medveczky Sándor gyógyszerházaiban is Léván.

A készítő főraktára: ragner B. gyógyszerháza, a fekete sashoz Prága, Eck der Spornergasse Nro 20.